

Fòrum del Talent Solsona i Cardona

Ponència "Una economia centrada en les persones" de Jordi Pigem

Dimecres 6 de Juliol de 2016 – Centre Cívic / Casal de Joves de Cardona

Participants

Una quarantena de persones varen participar a la 5ª sessió del Fòrum del Talent. Destacar que aproximadament un terç eren de Cardona, un terç de Solsona i l'altre d'altres municipis del territori, com per exemple Olius, Navès i Pinós, així com d'altres municipis de la Catalunya Central com El Bruc o Igualada.

Així mateix també cal destacar l'equilibri que hi va haver entre persones que venien d'empreses, administracions (tals com els ajuntaments d'Olius, Cardona, Solsona o el Consell Comarcal del Solsonès, així com de centres educatius com l'Escola Arrels o l'Escola Vedruna de Cardona), entitats de diferents àmbits (culturals, socials, de veïns, d'empresaris, etc.) i veïns/es a títol individual.

Ponència:

"Una economia centrada en les persones"

Jordi Pigem

Doctor en Filosofia, escriptor i col·laborador en diversos mitjans de comunicació. Va ser professor del *Masters in Holistic Science del Schumacher College de Dartington* y la *Universidad de Plymouth* (Anglaterra) i en els últims anys ha sigut professor invitat de la Universitat de Barcelona i ponent en diverses universitats, entre elles les de Columbia, Oxford i Venècia.

És autor de diferents obres sobre filosofia de la ciència, el pensament ecològic i el consumisme. El seu darrer llibre, publicat enguany, titulat *"Intel·ligència vital. Una visió postmaterialista de la vida i la consciència"*, és una lúcida invitació a una nova manera d'entendre la vida, la intel·ligència i la consciència.

La cinquena ponència del *Fòrum del Talent*, la darrera abans de les vacances d'estiu, celebrada al Centre Cívic / Casal de Joves de Cardona, es va centrar en la importància de generar comunitats locals sostenibles, sanes i centrades en les persones, atès part del problemes actuals es basen en que hem arribat a un món on tot ho hem de decidir en base a criteris estrictament econòmics.

El tècnic de l'Agència de Desenvolupament Local de Solsona i Cardona, Manel Martínez, va realitzar l'obertura de l'acte i va recordar la dinàmica de la jornada.

En aquesta ocasió, Jordi Pigem va iniciar la seva ponència a partir d'un parell de cites històriques de personalitats de gran rellevància del segle passat. Per una banda, va citar *Martin Luther King*, qui poc abans de ser assassinat va afirmar, l'any 1967, que era urgent passar d'una societat centrada en les coses a una societat **centrada en les persones**. I per l'altra va citar, *John Maynard Keynes*, economista que va deixar escrit als anys 40 que arribarà un dia una societat més sana, en la qual l'economia seurrà al seient del darrera i en el seient del davant seurrà **la cultura, l'educació, l'espiritualitat, el benestar, etc.**

En definitiva, el problema ha estat posar l'economia per davant de tot (davant la ètica, la cultura, el benestar etc.), el que es coneix com *economicisme*, i que tant ha estat present ara amb l'actual crisi però també abans en una època de creixement, on el missatge del sistema és que el propòsit de la vida personal és consumir i acumular (i més que els altres) i el de la vida col·lectiva és fer créixer el Producte Interior Brut (PIB).

En canvi multitud d'economistes de tots els colors al llarg dels darrers 40 anys han conclòs que el PIB és una mesura que te la seva utilitat però és molt limitada perquè el que mesura és el moviment de diners d'una economia però en cap cas el fet que es moguin més diners significa que la gent visqui millor. Per exemple hi ha factors que generen incrementar el PIB, com ara la fabricació d'armament, les guerres, els accidents, etc. que no generen benestar.

Des de fa temps ja existeixen mesures alternatives al PIB com per exemple *'l'Indicador de Progrès Genuí*, on es resta els accidents i conflictes contraris al bé comú i s'hi suma el treball voluntari i la feina domèstica.

Per altra banda, també cal tenir present que estem immersos en una crisi econòmica d'àmbit global on es fa palès un esgotament dels recursos naturals del planeta, *hem començat a topar amb els límits de la terra*.

En definitiva una economia sana hauria d'estar orientada al bé comú i tenir en compte els ecosistemes de la terra.

Per avaluar l'estat de salut de la terra, diferents científics, varen identificar nou criteris, dels quals dos no varen trobar la forma d'avaluar-los de forma quantitativa, com per exemple la contaminació, degut a la gran diversitat de tipologies que inclou. En canvi per els altres set criteris i tenint en compte que tan sols cal que sobrepassem un sol d'aquests criteris perquè la terra entri en una sèrie de canvis abruptes i irreversibles, resulta que en tenim tres fora dels paràmetres de seguretat:

- Canvi climàtic.
- Desaparició d'espècies animals i vegetals.
- El cicle del nitrogen.

Per tant estem davant d'una crisi econòmica, una crisi ambiental i també una crisi de valors, on la idea central és que allò important és la matèria (el materialisme), tot allò que es pot mesurar. Mentre que emocions, colors, sabors, justícia i bellesa son coses subjectives però si penseu que és allò important per la vostra vida segurament son coses que no es poden mesurar.

En aquesta línia, avui tenim l'evidència per part de psicòlegs i sociòlegs que demostren que l'acumulació de diners no és la principal recepta per una vida satisfactòria.

Aquest projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc dels programes de suport al desenvolupament local

De fet, l'economista britànic *Richard Layard* afirma que l'economia no ha de mesurar els diners, sinó que el que ha de mesurar és la felicitat. Segons molts psicòlegs el que més contribueix a la felicitat de les persones és el poder-se dedicar a una cosa que realment els engresca, que la teva feina tingui sentit i per altra banda la qualitat de les teves relacions personals. En aquest marc en *Richard Layard* parla de *l'economia de la felicitat*, concepte que també es pot adaptar a *l'economia de l'autorealització*, una economia que, en la mesura del possible, faci que totes les persones puguin dedicar-ser a alguna cosa que els engresqui, poder ser si mateix, fer el que desitges i en definitiva tenir vides més satisfactòries.

Per altra banda un món més sa, més ecològic i més centrat en les persones, serà molt més **re-localitzat**, on en la mesura del possible la gent gestioni i sigui responsable del seu benestar, en comptes d'estar pendent del que es decideixi a Barcelona, Madrid o Brussel·les. En aquest sentit, destacar la iniciativa que fa anys que està en marxa a Gran Bretanya i que a Catalunya alguns llocs a començat: les **Transition Town**, ciutats o municipis en transició, que prové d'un conjunt de persones, sobretot a Gran Bretanya preocupades pel caos climàtic i futura escassetat energètica, i aleshores han buscat maneres perquè els seus municipis es preparin per un món amb menys disponibilitat de petroli i recursos energètics en general i en el qual s'estimula:

- La producció local d'aliments.
- Plans per viure millor amb menys.
- Creació de monedes locals: generadores d'economia local ja que la riquesa circula al municipi o al territori.

A continuació va tenir lloc el torn obert de preguntes, a partir de les quals es va aprofundir en diferents qüestions desenvolupades al llarg de la ponència. Per exemple es va debatre sobre el paper dels mercats financers, la Unió Europea, el creixement econòmic, el consumisme i la importància de l'organització i la cooperació en el món local.

Tot seguit, va tancar la ponència en Manel Martínez, qui va explicar que al territori s'està gestant un nou projecte educatiu per nenes de dos a sis anys: una **Escola Bosc** entre Torà i Llobera, la que serà la 2ª escola d'aquestes característiques a Catalunya.

Finalment, tots els participants varem poder gaudir d'un petit **tast de producte local** amb compromís del nostre territori, compost, entre d'altres productes, per pa i embotits de Cardona i Solsona, melmelades de Riu Verd, Oli Mig Jorn, Vi Piteus i Vi blanc un Pam de Terra.

Aquest projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc dels programes de suport al desenvolupament local

Recull de reflexions i desitjos dels participants

Valors i territori

Reflexions

- *Si no confiem en les persones, no podrem pensar en fer una "economia centrada en les persones". Confiem en nosaltres i en els altres!!! Confiem en les persones!!!*
- *La felicitat no la busquis perquè no la trobaràs, sinó que et vindrà donada pel que fas i per la qualitat de les relacions amb els altres.*
- *"Sempre hi sóc a temps..." és la vida!*
- *Hem creat una societat cap per avall i primer la possessió en lloc de la felicitat.*

Desitjos

- *Fomentar i implicar-nos en projectes que serveixin per invertir la manera de fer: Escola de bosc, Monedes locals, etc.*
- *Que el mercat de futurs, siguin les persones.*
- *Hauríem de ser capaços de convertir el nostre territori en una "ciutat en transició" seguint el model de RU.*
- *Ser realment tu mateix i tenir il·lusió. Canviar prioritats vitals.*
- *Aprendre a viure amb menys. Felicitat/Autorealització.*
- *Escola del bosc pels nens i Escola del bosc pels adults!!!*

El Fòrum del Talent Solsona i Cardona és un projecte impulsat per l'Agència de Desenvolupament Local de Solsona i Cardona amb el suport tècnic de l'Arada, Creativitat Social SCCL.

Aquest projecte està subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya en el marc dels programes de suport al desenvolupament local